

Budme empatictí k těm, kteří se nám zdají divní

Režisér Petr Štindl nastudoval ve Východočeském divadle hru Intimní rizika na veřejných místech.
Foto: Petr Šedivý

Z temperamentní herečky Malé udělal režisér Petr Štindl umírněnou katoličku sledující náboženské pořady, z představitelky Eliny Makropulos zase ženu, která se neumí seznámit s mužem. V poněkud nezvyklých rolích se objevují herci Východočeského divadla ve hře Intimní rizika na veřejných místech.

Stanislava Králová
redaktorka MF DNES

PARDUBICE Kdyby měl režisér Petr Štindl připravovat klasickou komedii Alana Ayckbourn, zřejmě

by odmítl. Považuje je za prvoplánově. Když mu ale dramaturgyně Východočeského divadla Jana Pihartová předložila Intimní rizika na veřejných místech, našel u Ayckbourn zcela jiný druh dramatiky.

„Je to potřebné i pro divadlo, aby vybočilo z komediálního směřování, které máte tady v Pardubicích takové profilové dané. Tato inscenace je výsekem situací, trochu připomíná Lásku nebeskou, kde se také skládá více příběhů, až z toho vyjde výsledný obraz. Princip vyprávění je podobný. Toto skládání pro mě bylo skutečně zajímavé,“ říká Štindl.

První uvedení v Čechách je výzva, asi i očekávání. Je to svazující?

Když se něco dělá jako první uvedení v české premiéře, mám rád, když je hra taková, jak ji autor zamýšlel. Nesnažím se ji přetvořit, abych byl za každou cenu originální. To se děje. Když se dělá klasika, tak každý dělá Hamleta proto, aby

byl originální. Mám rád hry, které se dělají poprvé, protože tam se dá předpokládat věrnost záměru autora.

Zastavme se hned u názvu vaší hry. Intimní rizika na veřejných místech. Co riskují hlavní hrdinové?

Rizikem je, když se musíme odhalit. Něco ze sebe, co máme v sobě skrytého a čím si nejsme jistí, je vlastně riskantní před někým přiznat. Každý má spoustu masek, aby ve světě obstál. A v okamžiku, kdy jsme nuceni je sundat, se vystavujeme riziku, že budeme odhaleni.

Bytí to je třeba jen mezi dvěma lidmi...

Cokoli je mimo mě, je veřejnost. Ta hra se v originále jmenuje Private Fears in Public Spaces. Takže Soukromé strachy na veřejných místech. My pro toto nemáme dobré slovo, překládáme tedy jako riziko, které nám přišlo nejpříhodnější.

Který z hrdinů to má nejtěžší?

„Když si diváci odnesou myšlenku, že i malé problémy jsou vlastně moc důležité, že je nemáme jen my jako diváci, ale že jsou i kolem nás, akorát je nevidíme, bude to moc fajn.“

Každý má svůj problém. Každý z nás má povahu na to, že by některé situace dokázal sám vyřešit, především ty, které se ho netýkají. Jenže on řeší svoji situaci, s níž zápolí.

Herce jsme viděli v jiných polohách, než je známe, možná proti roli.

Nedokážu to dobře posoudit, protože neznám další repertoár divadla,

abych mohl říct, že jsou obsazeni proti roli. Ale mělo by to být pravidlem. Viděl jsem, jaký potenciál je v hercích, a pokud nehrají ve svých zajetých rolích, je to jen dobře. Hlavně pro herce je to osvěžující a potřebné. Pomůže jim to k hereckému občerstvení a růstu, to je cenná věc. Hrají civilně, není tam zásadní stylizace.

Na konci hrdinové svoje strachy poodhalí...

Každý se dostal do nějaké fáze, ale nikdo se nikam neposunul. Neříkám, že naši hrdinové zůstali v beznaději a čekají, že něco bude lepší. V tom je to nekonečná cesta. Když si diváci odnesou myšlenku, že i malé problémy jsou vlastně moc důležité, že je nemáme jen my jako diváci, ale že jsou i kolem nás, akorát je nevidíme, bude to moc fajn. Neznáměná to, že když postavy vypadají jako méněcenní outsideri, že bychom si jich neměli vážit. Zkrátka, měli bychom být empatictí k lidem, kteří se nám mohou zdát být divní.